

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ II

Ενότητα 6: Δημόσιο Χρέος και
Ελλείμματα του Κρατικού Προϋπολογισμού

Κουτεντάκης Φραγκίσκος – Γαληνού Αργυρώ
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης **Creative Commons** και ειδικότερα

*Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο 3.0 Ελλάδα
(Attribution – Non Commercial – Non-derivatives 3.0 Greece)*

CC BY-NC-ND 3.0 GR

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περίγραμμα Ενότητας

- Έλλειμμα και Δημόσιο Χρέος: Ορισμοί
- Τρόποι Αποπληρωμής του Δημοσίου Χρέους
- Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος
- Απόψεις για το Δημόσιο Χρέος
  - Η Παραδοσιακή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος
  - Η Ρικαρντιανή άποψη για το Δημόσιο Χρέος
- Άλλες Όψεις του Δημοσίου Χρέους

Έλλειμμα και Δημόσιο Χρέος: Ορισμοί

- Όταν μια κυβέρνηση δαπανά περισσότερα από όσα συγκεντρώνει με τη φορολογία, τότε έχουμε **έλλειμμα κρατικού προϋπολογισμού**.
- Σ' αυτήν την περίπτωση, η κυβέρνηση αναγκάζεται να δανειστεί από τον ιδιωτικό τομέα για να **χρηματοδοτήσει** το έλλειμμα.
- **Δημόσιο χρέος** είναι ο συσσωρευμένος δανεισμός των παρελθόντων ετών.

Έλλειμμα και Δημόσιο Χρέος: Ορισμοί

- Η σχέση μεταξύ του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού και του δημοσίου χρέους είναι η εξής:

Μεταβολή Δημοσίου Χρέους

=

Έλλειμμα

Τρόποι Αποπληρωμής του Δημοσίου Χρέους

- Οι τρόποι με τους οποίους μια χώρα μπορεί να αποπληρώσει το δημόσιο χρέος της είναι οι ακόλουθοι:

1. Μείωση ελλείμματος

- Δημιουργία πλεονάσματος μέσω φορολογίας.

2. Δικαίωμα νομισματοκοπής

- Δανεισμός από την Κεντρική Τράπεζα, που εκδίδει χρήμα.

Τρόποι Αποπληρωμής του Δημοσίου Χρέους

3. Νέος δανεισμός

4. Αθέτηση χρέους

- Η χώρα αρνείται να πληρώσει το χρέος της.

5. «Κούρεμα» χρέους

- Αριθμητική μείωση του δημοσίου χρέους.

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- Ορισμένοι οικονομολόγοι πιστεύουν ότι, το έλλειμμα όπως μετριέται σήμερα, δεν μετρά με ακρίβεια:
  - την επίπτωση της δημοσιονομικής πολιτικής στην οικονομία στην τρέχουσα περίοδο, και
  - το βάρος που θα επιβαρύνει τις μελλοντικές γενεές φορολογουμένων.

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- Υπάρχουν 4 προβλήματα μέτρησης του ελλείμματος:
  1. Πληθωρισμός
  2. Στοιχεία ενεργητικού
  3. Μη-υπολογιζόμενες υποχρεώσεις
  4. Ο οικονομικός κύκλος

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- Πρόβλημα μέτρησης 1- Πληθωρισμός
  - Όλοι οι οικονομολόγοι συμφωνούν ότι το δημόσιο χρέος πρέπει να μετριέται σε **πραγματικές τιμές** και όχι σε ονομαστικές.
  - Έτσι, το μετρούμενο έλλειμμα θα πρέπει να ισούται με τη μεταβολή του πραγματικού δημοσίου χρέους και όχι με τη μεταβολή του ονομαστικού δημοσίου χρέους.

Προβλήματα Μέτρησης του Έλλειμματος

- Για να δούμε γιατί ο πληθωρισμός είναι πρόβλημα, υποθέστε ότι το πραγματικό δημόσιο χρέος είναι σταθερό.
  - Αυτό σημαίνει ότι το πραγματικό έλλειμμα είναι μηδενικό.

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- Σ' αυτήν την περίπτωση, το ονομαστικό χρέος (D) πρέπει να αυξηθεί με το ρυθμό του πληθωρισμού (π), δηλαδή:

$$\Delta D/D = \pi \quad \text{or} \quad \Delta D = \pi D$$

Προβλήματα Μέτρησης του Έλλειμματος

- Η κυβέρνηση θα αναφέρει δημοσιονομικό έλλειμμα (ονομαστικό) της τάξεως του πD , ενώ το πραγματικό έλλειμμα είναι μηδενικό.
- Έτσι, θα πρέπει να αφαιρέσουμε το πD από το έλλειμμα για να διορθώσουμε τον πληθωρισμό.

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- Ωστόσο, διορθώνοντας το έλλειμμα για τον πληθωρισμό, θα δημιουργήσουμε μια τεράστια διαφορά, ιδιαίτερα όταν ο πληθωρισμός είναι υψηλός.

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- **Παράδειγμα:**
  - Έστω ότι το έλλειμμα είναι 30 δις ευρώ.
  - Ο πληθωρισμός είναι 9%.
  - Το δημόσιο χρέος είναι 500 δις ευρώ.

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- Το δημοσιονομικό έλλειμμα είναι υπερεκτιμημένο κατά πD (0,09·500), δηλαδή κατά 45 δις ευρώ.
- Έτσι, αν διορθωνόταν το έλλειμμα από την επίπτωση του πληθωρισμού (30-45), θα είχαμε **πλεόνασμα 15 δις!!!**

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- Πρόβλημα μέτρησης 2- Στοιχεία ενεργητικού
  - Μέχρι τώρα, έχουμε πει ότι το έλλειμμα είναι ίσο με τη μεταβολή του δημοσίου χρέους.
  - Ωστόσο, πολλοί οικονομολόγοι υποστηρίζουν ότι μια ακριβής εκτίμηση του ελλείμματος απαιτεί να υπολογιστούν όλα τα στοιχεία του ενεργητικού του δημοσίου και όλες οι υποχρεώσεις του.

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- Άρα, το δημοσιονομικό έλλειμμα πρέπει να μετριέται ως η μεταβολή του δημοσίου χρέους μείον τη μεταβολή στα στοιχεία του ενεργητικού του δημοσίου.
  - Αυτή η πρακτική ονομάζεται **προϋπολογισμός ενεργητικού-παθητικού του δημοσίου**.

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- **Παράδειγμα:**
  - Έστω, ότι η κυβέρνηση πουλάει γη και χρησιμοποιεί τα έσοδα για να ξεπληρώσει το χρέος.
  - Σύμφωνα με τις τρέχουσες πρακτικές σύνταξης του προϋπολογισμού, το έλλειμμα που θα προκύψει θα είναι μικρότερο.

Προβλήματα Μέτρησης του Έλλειμματος

- Ωστόσο, με την παραπάνω πρακτική, το έλλειμμα θα παραμείνει αμετάβλητο.
  - Η μείωση του δημοσίου χρέους θα αντισταθμιστεί από τη μείωση των στοιχείων του ενεργητικού της.

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- Η δυσκολία με αυτήν την πρακτική βρίσκεται στο ότι είναι δύσκολο να κρίνει κανείς ποιες κρατικές δαπάνες μπορούν να θεωρηθούν ως **κεφαλαιουχικές δαπάνες**.
  - Οι δαπάνες για την παιδεία μπορούν να θεωρηθούν ως δαπάνες για το ανθρώπινο κεφάλαιο;
  - Τα πυρηνικά όπλα είναι στοιχεία του ενεργητικού;

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- Πρόβλημα μέτρησης 3- Μη-υπολογιζόμενες υποχρεώσεις
- Ο σημερινός ορισμός του ελλείμματος παραλείπει σημαντικές υποχρεώσεις του δημοσίου, όπως:

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- Μελλοντικές συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων
- Μελλοντικές συντάξεις του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης
- Ενδεχόμενες υποχρεώσεις (οι υποχρεώσεις που γεννιούνται όταν συμβεί ένα συγκεκριμένο γεγονός).

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- **Πρόβλημα μέτρησης 4- Ο οικονομικός κύκλος**
  - Το έλλειμμα μεταβάλλεται κατά τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου λόγω των **αυτόματων σταθεροποιητών**.
  - Αυτές οι αυτόματες μεταβολές του ελλείμματος δεν αποτελούν σφάλματα μέτρησης.

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- Ωστόσο, οι μεταβολές αυτές δυσχεραίνουν τη χρήση του ελλείμματος για την παρακολούθηση των αλλαγών στη δημοσιονομική πολιτική.
  - Το έλλειμμα μπορεί να αυξάνεται ή να μειώνεται, είτε επειδή η κυβέρνηση επέφερε αλλαγές στην οικονομική πολιτική της, είτε επειδή η οικονομία άλλαξε κατεύθυνση.

Προβλήματα Μέτρησης του Ελλείμματος

- Μια λύση είναι ο υπολογισμός του **κυκλικά προσαρμοσμένου ελλείμματος**.
  - Στηρίζεται σε εκτιμήσεις σχετικά με το ύψος στο οποίο θα διαμορφωνόταν οι δημόσιες δαπάνες και τα δημόσια έσοδα, αν η οικονομία βρισκόταν στα φυσικά επίπεδα παραγωγής και απασχόλησης.

Απόψεις για το Δημόσιο Χρέος

- Στην πραγματικότητα, το δημόσιο χρέος είναι πρόβλημα;
- Έστω ότι η κυβέρνηση αποφασίζει τη μείωση της φορολογίας, η οποία θα χρηματοδοτηθεί με δημόσιο δανεισμό.

Υπάρχουν 2 απόψεις:

- Η παραδοσιακή άποψη για το δημόσιο χρέος.
- Η ρικαρντιανή άποψη για το δημόσιο χρέος.

Η Παραδοσιακή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

- Σύμφωνα με την παραδοσιακή άποψη, μια μείωση της φορολογίας θα έχει πολλές επιπτώσεις στην οικονομία.
- Η άμεση επίπτωση της μείωσης των φόρων θα είναι η **τόνωση της καταναλωτικής δαπάνης**.
- Οι υψηλότερες καταναλωτικές δαπάνες θα επηρεάσουν την οικονομία, τόσο βραχυπρόθεσμα, όσο και μακροπρόθεσμα.

Η Παραδοσιακή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

- Στη βραχυχρόνια περίοδο, η υψηλότερη καταναλωτική δαπάνη θα οδηγήσει:
  1. Σε υψηλότερη ζήτηση για αγαθά και υπηρεσίες, και έτσι θα αυξηθεί η παραγωγή και η απασχόληση.
  2. Σε αύξηση επιτοκίων, καθώς οι επενδυτές θα ανταγωνίζονται για να εξασφαλίσουν κεφάλαια από μια μικρότερη ροή αποταμιεύσεων.

Η Παραδοσιακή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

- Τα υψηλότερα επιτόκια:
  - Θα μειώσουν τις επενδύσεις, και
  - Θα ενθαρρύνουν την εισροή κεφαλαίων από το εξωτερικό.
- Η αξία του εγχώριου νομίσματος έναντι των άλλων νομισμάτων θα αυξηθεί.
  - Το αποτέλεσμα θα είναι να μειωθεί η ανταγωνιστικότητα των εγχώριων επιχειρήσεων στις διεθνείς αγορές.

Η Παραδοσιακή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

- Στη μακροχρόνια περίοδο, η χαμηλότερη εθνική αποταμίευση, την οποία επιφέρει η μείωση της φορολογίας θα οδηγήσει σε:
  - χαμηλότερο απόθεμα κεφαλαίου, και
  - μεγαλύτερο δημόσιο χρέος.
- Έτσι, η οικονομία θα παράγει σε ένα χαμηλότερο επίπεδο.

Η Παραδοσιακή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

- Με βάση όλα αυτά, συμπεραίνουμε ότι:
  - Η σημερινή γενιά θα ωφεληθεί από το υψηλότερο επίπεδο κατανάλωσης και την υψηλότερη απασχόληση.
  - Οι μελλοντικές γενιές θα φέρουν το μεγαλύτερο βάρος των σημερινών δημοσιονομικών ελλειμμάτων.
    - Θα έχουν γεννηθεί σε ένα έθνος με μικρότερο απόθεμα κεφαλαίου και μεγαλύτερο εξωτερικό χρέος.

Η Ρικαρντιανή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

- Σύμφωνα με την ρικαρντιανή άποψη, οι καταναλωτές:
  - έχουν στραμμένο το βλέμμα τους στο μέλλον, και
  - στηρίζουν τις δαπάνες τους, όχι μόνο στο τρέχον εισόδημα, αλλά και στο **προσδοκώμενο μελλοντικό** τους εισόδημα.
- Οι καταναλωτές κατανοούν ότι ο δημόσιος δανεισμός σήμερα σημαίνει υψηλότερους φόρους στο μέλλον.

Η Ρικαρντιανή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

- Μια μείωση της φορολογίας που χρηματοδοτείται με δημόσιο δανεισμό δεν μειώνει το φορολογικό βάρος, αλλά το **ανακατανέμει** χρονικά.
- Επομένως, δεν θα πρέπει η μείωση της φορολογίας να ενθαρρύνει τον καταναλωτή να ξοδεύει περισσότερο.

Η Ρικαρντιανή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

- Η χρηματοδότηση του δημοσίου με δανεισμό είναι ισοδύναμη με τη χρηματοδότησή του με τη φορολογία.
- Η άποψη αυτή ονομάζεται **ρικαρντιανή ισοδυναμία**.

Η Ρικαρντιανή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

- **Συνέπειες ρικαρντιανής ισοδυναμίας:**
  - Μια μείωση της φορολογίας που χρηματοδοτείται με δανεισμό αφήνει **ανεπηρέαστη** την κατανάλωση.
  - Τα νοικοκυριά αποταμιεύουν το επιπλέον διαθέσιμο εισόδημα για να πληρώσουν τη μελλοντική φορολογική υποχρέωση.

Η Ρικαρντιανή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

- Αυτή η αύξηση της ιδιωτικής αποταμίευσης αντισταθμίζει τη μείωση της δημόσιας αποταμίευσης.
- Ως αποτέλεσμα, η εθνική αποταμίευση παραμένει αμετάβλητη.

Η Ρικαρντιανή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

- Προβλήματα ρικαρντιανής ισοδυναμίας:

1. «Μυωπία»

- Οι άνθρωποι είναι κοντόφθαλμοι, ίσως επειδή δεν κατανοούν πλήρως τις συνέπειες των δημοσιονομικών ελλειμμάτων.
- Δεν μπορούν να συνεκτιμήσουν τις μελλοντικές μεταβολές της φορολογίας, τις οποίες καθιστά αναγκαίες η σημερινή οικονομική πολιτική της κυβέρνησης.

Η Ρικαρντιανή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

- Μια μείωση της φορολογίας, που χρηματοδοτείται με δημόσιο δανεισμό, δημιουργεί στα άτομα την εντύπωση ότι το μόνιμο εισόδημά τους αυξήθηκε.
- Η μείωση της φορολογίας λοιπόν θα οδηγήσει σε υψηλότερη κατανάλωση και σε χαμηλότερη εθνική αποταμίευση.

Η Ρικαρντιανή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

2. Περιορισμοί του δανεισμού

- Αν τα άτομα δεν μπορούν να δανειστούν από τις τράπεζες, τότε το τρέχον εισόδημά τους προσδιορίζει τη δαπάνη τους.
- Στην περίπτωση αυτή, μια μείωση των φόρων, που χρηματοδοτείται με δημόσιο δανεισμό, αυξάνει το τρέχον εισόδημα, άρα και την κατανάλωση.

Η Ρικαρντιανή Άποψη για το Δημόσιο Χρέος

3. Μελλοντικές γενεές

- Οι καταναλωτές προσδοκούν πως οι αναγκαίοι μελλοντικοί φόροι δεν θα πέσουν στους δικούς τους ώμους, αλλά στους ώμους των μελλοντικών γενεών.
- Η μεταβίβαση αυτή αυξάνει τους πόρους ολόκληρης της ζωής της τρέχουσας γενιάς, και επομένως ανεβάζει το επίπεδο της κατανάλωσής τους.

Άλλες Όψεις του Δημόσιου Χρέους

- Το δημόσιο χρέος έχει και άλλες επιπτώσεις, όπως:
  - στη νομισματική πολιτική,
  - στην πολιτική διαδικασία, και
  - στο ρόλο της χώρας στην παγκόσμια οικονομία.

Άλλες Όψεις του Δημόσιου Χρέους

- **Επιπτώσεις στη νομισματική πολιτική**
  - Ένας τρόπος χρηματοδότησης του ελλείμματος είναι η **έκδοση νέου χρήματος**.
  - Το μεγάλο δημόσιο χρέος μπορεί να ενθαρρύνει μια υπερβολικά επεκτατική νομισματική πολιτική και με τον τρόπο αυτό να οδηγήσει σε μεγαλύτερο πληθωρισμό.
    - Καθώς έτσι μειώνεται η πραγματική αξία του χρέους, εις βάρος των δανειστών.

Άλλες Όψεις του Δημόσιου Χρέους

- Ωστόσο, οι περισσότερες κεντρικές τράπεζες έχουν **πολιτική ανεξαρτησία** και έτσι μπορούν να αντισταθούν στις πιέσεις για μια περισσότερο επεκτατική νομισματική πολιτική.
- Επίσης, οι κυβερνήσεις γνωρίζουν την **παγίδα** να δημιουργήσουν πληθωρισμό.

Άλλες Όψεις του Δημόσιου Χρέους

- Τέλος, οι περισσότερες κυβερνήσεις μπορούν να χρηματοδοτήσουν τα ελλείμματά τους προσφεύγοντας σε **δανεισμό**, χωρίς να είναι υποχρεωμένες να καταφύγουν στην έκδοση νέου χρήματος.

Άλλες Όψεις του Δημόσιου Χρέους

- **Επιπτώσεις στην πολιτική διαδικασία**
  - Η δυνατότητα κατάρτισης ελλειμματικών προϋπολογισμών μπορεί να ενθαρρύνει τους πολιτικούς να φορτώνουν υπερβολικά μεγάλο βάρος στις επόμενες γενεές.
    - Αφού οι μελλοντικοί φορολογούμενοι δεν συμμετέχουν στη διαδικασία αποφάσεων, και έτσι τα συμφέροντά τους δεν λαμβάνονται υπόψη.

Άλλες Όψεις του Δημόσιου Χρέους

- Η λύση θα ήταν η υποχρέωση της κυβέρνησης να καταρτίζει πάντα ισοσκελισμένο προϋπολογισμό.

Άλλες Όψεις του Δημόσιου Χρέους

- **Επιπτώσεις στο ρόλο της χώρας στην παγκόσμια οικονομία**
- Τα ελλείμματα κρατικού προϋπολογισμού μπορεί να οδηγήσουν σε **εμπορικά ελλείμματα**, τα οποία πρέπει να χρηματοδοτηθούν με δανεισμό από το εξωτερικό.

Άλλες Όψεις του Δημόσιου Χρέους

- Ένα υψηλό επίπεδο δημοσίου χρέους ενέχει τον **κίνδυνο φυγής κεφαλαίων**.
  - Καθώς όταν αυξάνει το χρέος, οι διεθνείς επενδυτές φοβούνται το ενδεχόμενο μη-αποπληρωμής του χρέους και έτσι μειώνουν το δανεισμό.

Άλλες Όψεις του Δημόσιου Χρέους

- Επίσης, το υψηλό δημόσιο χρέος ελαχιστοποιεί την **επιρροή** της χώρας στις διεθνείς υποθέσεις.
  - Καθώς την παγκόσμια ισχύ και επιρροή διαθέτουν ιστορικά οι πιστώτριες χώρες.

Τέλος Ενότητας 6

Δημόσιο Χρέος και Ελλείμματα του Κρατικού Προϋπολογισμού

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

